

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษารูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ ตามกรอบแนวคิดในการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาล โดยใช้ทฤษฎีการจัดองค์กรของ มินท์ซเบิร์ก (Mintzberg, 1979) ได้วิเคราะห์โครงสร้างขององค์กร เพื่อให้ได้ข้อความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างขององค์กร เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาลำรวจข้อมูลเบื้องต้น เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย จากการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการจัดองค์กรของ มินท์ซเบิร์ก (Mintzberg) และการประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาของเทศบาล จำนวน 2 ครั้ง คือ วันที่ 18 ตุลาคม 2548 ที่กรุงเทพฯ และวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2549 การสัมภาษณ์คณะผู้บริหารหรือปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการกองการศึกษาที่มีผลการประเมินดีเด่นด้านการศึกษาปี 2547 ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ ศธ. 0302/1614 ลงวันที่ 20 มกราคม 2548 จำนวน 18 เทศบาล

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ จากข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ได้จากการสัมภาษณ์ และสังเคราะห์กับองค์ประกอบของโครงสร้างองค์กรตามแนวคิดของมินท์ซเบิร์ก ประกอบด้วย ส่วนประกอบหลักขององค์กร กลไกการประสานงาน ทางเดินของงาน ตัวแปรในการออกแบบองค์กร และปัจจัยสถานการณ์ โดยการสร้างเป็นแบบสอบถามจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันอีกครั้ง แล้วจึงนำมาให้อาจารย์ผู้ควบคุมดุชนีพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วจึงนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคอร์ท ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวได้กำหนดค่าคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Best & Kahn, 1998, p. 247)

5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

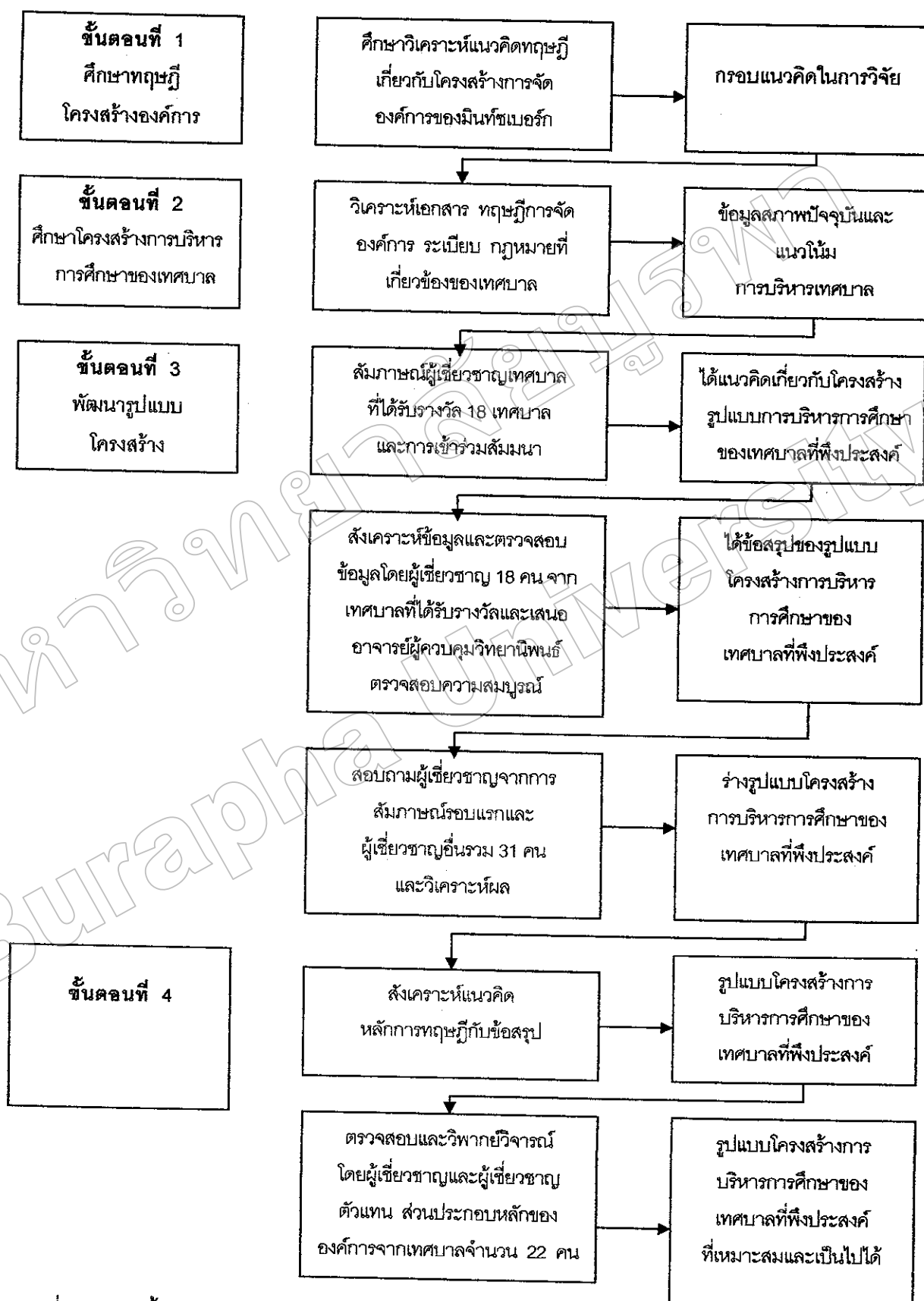
1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

และมีแบบสอบถามชนิดปลายเปิดเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย จากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีความสมบูรณ์ด้วยการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดรูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ ด้วยเทคนิคเดลฟาย 2 รอบ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจากการสัมภาษณ์รอบที่ 1 และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 2 จากการตอบแบบสอบถามอีกจำนวน 5 คน รวม 22 คน วิเคราะห์ความสอดคล้องเหมาะสมความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ โดยการนำรูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ ที่ผ่านการพัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 3 แล้ว มาจัดสนทนากลุ่ม เพื่อให้เป็นรูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยทั้ง 4 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. การสัมภาษณ์รอบแรกกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นายกเทศมนตรีหรือปลัดเทศบาลหรือผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 18 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1.1 นายกเทศมนตรี หรือ

1.2 ปลัดเทศบาล หรือ

1.3 ผู้อำนวยการกองการศึกษา

2. นายกเทศมนตรีหรือปลัดเทศบาลหรือผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 1,129 เทศบาล จำนวน 1,129 คน ประกอบด้วย

2.1 เทศบาลนคร จำนวน 20 เทศบาล

2.2 เทศบาลเมือง จำนวน 85 เทศบาล

2.3 เทศบาลตำบล จำนวน 1,024 เทศบาล

ทั้งนี้จังหวัดที่มีเทศบาลนคร 2 แห่งคือ เทศบาลนครนนทบุรี และเทศบาลนครสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาของเทศบาล จำนวน 22 คน ได้พิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

1. เป็นนักวิชาการหรือมีผลงานวิจัยทางด้านองค์การปกครองท้องถิ่น ด้านการจัดโครงสร้างของหน่วยงานอื่น ๆ

2. เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ในระดับส่วนกลางหรือส่วนจังหวัด

3. ดำรงตำแหน่งนักบริหารงานเทศบาล หรือนักบริหารการศึกษาระดับ 9

4. ดำรงตำแหน่งด้านบริหารสถานศึกษาการบริหารการศึกษา ระดับ 8 ขึ้นไป จบการศึกษาระดับมหาบัณฑิต และผ่านการอบรมหลักสูตรนักบริหารงานท้องถิ่นระดับสูงมาแล้ว

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็น การศึกษารูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาล ที่พึงประสงค์ ซึ่งได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์คณะผู้บริหารหรือปลัดเทศบาลหรือนักบริหารการศึกษา ในกรณีที่เทศบาลไม่มีคณะผู้บริหาร (คณะเทศมนตรี) เนื่องจากอยู่ระหว่างการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น ได้สัมภาษณ์เทศบาลที่มีผลการประเมินดีเด่นด้านการศึกษาปี 2547 ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ ศธ 0302/1614 ลงวันที่ 20 มกราคม 2548 ประกอบด้วย

- 1.1 เทศบาลนครภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
- 1.2 เทศบาลเมืองเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
- 1.3 เทศบาลนครอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
- 1.4 เทศบาลยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
- 1.5 เทศบาลนครนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 1.6 เทศบาลเมืองกระบี่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
- 1.7 เทศบาลเมืองพัทลุง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
- 1.8 เทศบาลตำบลกบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
- 1.9 เทศบาลตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
- 1.10 เทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- 1.11 เทศบาลตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
- 1.12 เทศบาลเมืองสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว
- 1.13 เทศบาลตำบลร่องกวาง อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่
- 1.14 เทศบาลตำบลงิ้วราย อำเภอองไทรโยค จังหวัดสุโขทัย
- 1.15 เทศบาลตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- 1.16 เทศบาลตำบลแม่ปู้ อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง
- 1.17 เทศบาลตำบลเมืองแก อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง
- 1.18 เทศบาลตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก

2. ใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์ (Delphi Technique) เพื่อประมวลความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นและนำผลจากความคิดเห็นมาสรุป และนำไปให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติแสดงความคิดเห็นเพื่อสรุปเป็นผลการวิจัย

3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เนื่องจากการศึกษารูปแบบโครงสร้าง การบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ เพื่อนำเสนอรูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ความสอดคล้องเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ในองค์ประกอบของโครงสร้างองค์การ ประกอบด้วย ส่วนประกอบหลักขององค์การ กลไกการประสานงาน ทางเดินของงาน ตัวแปรในการออกแบบองค์การ ปัจจัยสถานการณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มด้วยวิธีการจัดกลุ่มสนทนา

การจัดกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. การเตรียมการก่อนการจัดกลุ่มสนทนา

1.1 การกำหนดหัวข้อประเด็นและแนวคำถามที่ใช้ในการจัดกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อ ประเด็น และแนวคำถามจากวัตถุประสงค์ในการวิจัย และปัญหาในการวิจัยออกมาเป็นร่างแนวคำถามย่อย แล้วนำแนวคำถามย่อยที่ร่างไว้มาเรียบเรียงเป็นข้อความ จัดลำดับเพื่อนำการสนทนาให้เป็นขั้นตอน และจัดลำดับความคิดเห็นให้เป็นหมวดหมู่หรือ หัวข้อใหญ่

1.2 การเตรียมบุคลากรในการจัดกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยได้เตรียมบุคลากรในการร่วมกันจัดกลุ่มสนทนา ดังนี้

1.2.1 ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) คือ ผู้ถามคำถาม และกำกับการสนทนาให้เป็นไปตามแนวทางของข้อที่จะศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนตรงกับประเด็นที่จะศึกษาและละเอียดที่สุดในเวลาที่กำหนด

1.2.2 ผู้จดบันทึกคำสนทนา (Note-Taker) คือ ผู้ทำหน้าที่จดคำพูดทุกคำพูดในการสนทนากลุ่มให้ได้มากที่สุด รวมทั้งจดกิริยาท่าทางของสมาชิกผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา เพราะในการจัดกลุ่มสนทนาบางคนนิ่งเฉย ไม่แสดงความคิดเห็น แต่ก็รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มรายอื่น และแสดงท่าทีเห็นด้วย ชื่นชม หรือไม่เห็นด้วยด้วยท่าทางคัดค้านหรืออึดอัด โดยการแสดงออกทางแวตหรือท่าทาง ซึ่งผู้จดบันทึกคำสนทนาจะสังเกตและบันทึกสิ่งเหล่านี้ไว้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในอันที่จะนำมาใช้ประกอบการศึกษาถึงบรรยากาศของการจัดกลุ่มสนทนาในแต่ละครั้ง เพื่อเป็นพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากคำพูดและท่าทางของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

1.2.3 เจ้าหน้าที่บริการทั่วไป (Provider) และผู้คอยกันผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดกลุ่มสนทนาให้ออกไปจากสถานที่ที่ใช้ในการจัดกลุ่มสนทนา รวมทั้งทำหน้าที่บริการเอื้ออำนวยเพิ่มความสะดวกแก่ผู้ที่อยู่ในกลุ่ม

1.3 การเตรียมอุปกรณ์ในการรวบรวมข้อมูลในการจัดกลุ่มสนทนา อุปกรณ์ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ เทปบันทึกเสียง เพราะในการจัดกลุ่มสนทนานั้นตลอดเวลาของการสนทนา จะมีการถกประเด็นปัญหา มีการโต้แย้ง เป็นกระแสความคิดเห็นที่สวนกันไปมา หลายเสียงหลายความคิดเห็น บางครั้งการพูดกันหลายคน หรือมีการถกเถียงโต้ตอบกันรวดเร็ว ซึ่งผู้จัดบันทึกคำสนทนาจะบันทึกไม่ทัน จึงต้องบันทึกเสียงเอาไว้ เพราะคำตอบที่เป็นกระแสโต้แย้งหรือการถกประเด็นกันด้วยเหตุผล และการแสดงความคิดเห็นสอดคล้องเห็นด้วยหรือโต้แย้ง จะเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ได้ข้อมูลจากการจัดกลุ่มสนทนาที่มีการแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย

2. สถานที่จัดกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยเลือกสถานที่ที่จัดกลุ่มสนทนาที่สะดวกสำหรับสมาชิกทุกคนมากที่สุดและเป็นพื้นที่ที่สมาชิกกลุ่มคุ้นเคย บรรยากาศเงียบสงบ อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่มีเสียงรบกวน แดดไม่ร้อน ไม่มีแมลงรบกวนและสามารถกันผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ออกไปจากพื้นที่ที่ใช้ในการจัดกลุ่มสนทนาได้ ในการจัดกลุ่มสนทนาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ห้องประชุมเป็นสถานที่จัดสนทนากลุ่ม เนื่องจากห้องประชุมเป็นห้องที่แยกต่างหาก มีบรรยากาศสงบเงียบเหมาะสมที่จะใช้เป็นสถานที่จัดกลุ่มสนทนา

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยใช้เวลาในการจัดกลุ่มสนทนา ประมาณ 2 ชั่วโมง ในช่วงเวลาประมาณ 13.00 – 15.00 น. ซึ่งนับว่าเป็นเวลาที่เหมาะสมเพราะสมาชิกจะมีสมาธิในการร่วมสนทนามาก

4. การกำหนดบุคคลที่เข้าร่วมการสนทนา ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการกองการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น

5. ขั้นตอนการดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ในการจัดกลุ่มสนทนาผู้วิจัยดำเนินการตามรายละเอียด ดังนี้

5.1 การนัดหมายสมาชิกกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ให้ผู้รับเชิญมาร่วมการจัดกลุ่มสนทนาทราบ โดยย้ำเรื่องการเข้าร่วมประชุมตรงตามเวลาและเข้าร่วมประชุมที่สถานที่นัดหมาย

5.2 การเตรียมสถานที่จัดกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยเตรียมสถานที่สำหรับการจัดกลุ่มสนทนาให้เรียบร้อยก่อนการจัดกลุ่มสนทนา พร้อมทั้งจัดเตรียมเครื่องบันทึกเสียงและวัสดุอุปกรณ์และบุคลากรที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้พร้อมที่สุด ก่อนที่ผู้ร่วมกลุ่มสนทนาเดินทางมาถึง

5.3 การดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา เมื่อสมาชิกที่มาร่วมกลุ่มสนทนาที่ เดินทางมาถึงห้องประชุม ผู้ดำเนินการสนทนา คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยที่ทำหน้าที่จดบันทึกคำสนทนา และเจ้าหน้าที่บริการทั่วไป ได้ร่วมกันต้อนรับผู้ร่วมกลุ่มสนทนาและพูดคุยสนทนากันถึงเรื่องทั่วไป เพื่อให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นกันเองและไว้วางใจผู้วิจัย เมื่อถึงเวลาที่กำหนดและสมาชิกครบแล้ว จึงเริ่มการจัดกลุ่มสนทนา โดยผู้วิจัยได้แนะนำตนเองในฐานะผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา และแนะนำผู้ช่วยนักวิจัยประกอบด้วยผู้จดบันทึกการสนทนากลุ่มและผู้ให้บริการทั่วไป แล้วอธิบายจุดมุ่งหมายของการจัดกลุ่มสนทนา

6. การสังเกตและจดบันทึก (Observation and Field-Note) ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นจริง

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ แบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสร้างแบบสัมภาษณ์ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการเข้าร่วมประชุมสัมมนา ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นเพื่อรวบรวมเป็นข้อมูล

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดที่ต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นตามกรอบแนวคิดของการวิจัยโดยสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์

1.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ควบคุมคุณภาพ และนำไปพัฒนาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.4 นำแบบสัมภาษณ์ ไปใช้เก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ และเมื่อได้ร่างแบบสัมภาษณ์แล้วผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งก่อนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมคุณภาพ

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งกรอบแนวคิดในการวิจัย เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ โดยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตามข้อข่ายด้านเนื้อหาที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ด้านโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์จากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการศึกษาจากผู้มีประสบการณ์จากเทศบาลที่มีผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาดีเด่น
2. ด้านทฤษฎีการจัดองค์กรตามแนวคิดของมินท์ซเบิร์ก ประกอบด้วย ส่วนประกอบหลักขององค์การ กลไกการประสานงาน ทางเดินของงาน ตัวแปรในการออกแบบองค์การ และปัจจัยสถานการณ์

2. การสร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มาสังเคราะห์โดยพิจารณาข้อมูลที่เป็นประเด็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่ต้องการให้มีขึ้นอย่างชัดเจน และรวบรวมเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันไว้ในข้อเดียวกันและคงความหมายตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไว้ด้วย จากนั้นจัดทำเป็นแบบสอบถาม รายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากความเห็นของผู้ที่ตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 สังเคราะห์กับแบบสอบถามปลายเปิดของผู้ตอบที่เสนอแนะไว้ แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ (Best & Kahn, 1998, p. 247)

5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2.2 แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการนำข้อมูล จากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 1 มาวิเคราะห์หามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของกลุ่มแล้วนำเสนอไว้ในแบบสอบถามรอบที่ 1 เพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาข้อที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยควอไทล์ 1.50 ลงมา ประกอบกับความคิดเห็นของกลุ่มโดยให้ตอบแบบสอบถามยืนยันคำตอบเดิม หรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของตนเอง

การแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ค่ามัธยฐานโดยใช้คะแนนเฉลี่ยของจุดตัด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24)

4.51-5.00 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือสำหรับการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ โดยจัด สัมมนาแบบการจัดกลุ่มสนทนา ในการนำเสนอผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบโครงสร้างการ บริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ เพื่อรับรองผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้คือ

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการให้ ข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเทศบาลที่มีการจัดการศึกษา และได้รับรางวัลในปี 2547 รวม 18 เทศบาล จำนวน 18 คน พร้อมทั้งแจ้งวัตถุประสงค์ และ รายละเอียดของการวิจัย และเน้นให้เห็นถึงความสำคัญในการให้ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ที่มีต่องานวิจัยด้วย ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างนั้น ผู้วิจัยได้ทำ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์โดยใช้เครื่องมือบันทึกเทปและนำมาเขียน วิเคราะห์ต่อจากนั้นจึงให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 18 คน ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง แล้วจึงนำเสนอ คณะกรรมการควบคุมคุณภาพเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์
2. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือจาก ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 31 คน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์การบริหารการศึกษาของเทศบาล (รายละเอียดตามภาคผนวก) เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญกลุ่มนี้เป็นผู้ปฏิบัติโดยตรงมีคุณสมบัติและความรู้ ความสามารถที่จะสามารถระบุแบบสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 1 จะสามารถให้ น้ำหนักแบบสอบถามตามประมาณค่าในระดับใด
3. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือจากผู้ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาของเทศบาลในการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลนั้นมาทำการ วิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกเป็นรายข้อ ประกอบด้วย การลดทอนข้อมูล การแสดงข้อมูล และการสร้างข้อสรุป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้เทคนิคเดลฟาย การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 และ 2 ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ค่ามัธยฐาน และค่าระหว่างควอไทล์ โดยพิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และมีค่าระหว่างควอไทล์ 1.50 ลงมา นำไปกำหนดเป็นรูปแบบที่เหมาะสม

3. การวิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบโครงสร้างการบริหารการศึกษาของเทศบาลที่พึงประสงค์ จากการสนทนากลุ่ม